

Fylkesmannen i Nordland

SORTLAND KOMMUNE
Postboks 117
8401 Sortland

Bodø, 22. oktober 2018

Deres ref.:
Raina Kristensen

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2018/5674
Saksbehandler:
Hege Rasmussen

Inspeksjonsrapport: Inspeksjon ved Sortland kommune Kontrollnummer: 2018.065.I.FMNO

Kontaktpersoner ved inspeksjonen:

Fra Sortland kommune:

Raina Kristensen, naturforvaltning

Fra Fylkesmannen i Nordland:

Hege Rasmussen

Andre deltagere fra virksomheten:

Randi Gregersen, rådmann

Ann-Kristin Vinje, kommunalsjef teknisk

Jan Harry Johansen, fagleder plan/byggesak

Karl Peder Haugen, fagleder natur/miljø

Kato Lund, byggesaksbehandler

Andre deltagere fra Fylkesmannen i Nordland:

Marit Torsvik

Resultater fra inspeksjonen

Denne rapporten omhandler resultatet fra inspeksjon ved Sortland kommune (Sortland kommune) den 16.10.2018. Rapporten er å anse som endelig dersom vi ikke får tilbakemelding om faktiske feil innen to uker etter at rapporten er mottatt.

Fylkesmannen i Nordland avdekket 1 avvik og ga 1 anmerkning under inspeksjonen.

Avvik:

Kommunen oppfyller ikke registreringsplikten i databasen Grunnforurensning

Anmerkning:

Kommunen har ikke et godt nok system for å fange opp gravesaker hvor det er grunn til å tro at massene er eller kan være forurenset

Avvik og anmerkninger er nærmere beskrevet fra side 3 og utover i rapporten.

Oppfølgingen etter inspeksjonen er nærmere beskrevet på side 3.

Elektronisk dokumentert godkjenning, uten underskrift

22. oktober 2018 Hege Rasmussen Oddlaug Ellen Knutsen
dato kontrollør seksjonsleder
Fylkesmannen i Nordland

1. Informasjon om den kontrollerte virksomheten

Ansvarlig enhet

Navn: SORTLAND KOMMUNE	
Organisasjonsnr.: 974545659	Eies av: 847737492
Bransjenr. (NACE-kode): 84.110 - Generell offentlig administrasjon	

Kontrollert enhet

Navn: Sortland kommune	Anleggsnr.: 1870.0117.01
Kommune: Sortland	Fylke: Nordland
Anleggsaktivitet: Annen aktivitet	
Tillatelse gitt:	Sist endret:

2. Bakgrunn for inspeksjonen

Inspeksjonen ble gjennomført for å kontrollere om gjeldende krav fastsatt i eller i medhold av forurensningsloven overholdes.

Tilsynet ble gjennomført i medhold av forurensningsloven § 48.

Inspeksjonstema

- Kommunens rolle som forurensningsmyndighet i bygge- og gravesaker med forurenset grunn

Rapporten omhandler avvik og anmerkninger som ble avdekket under inspeksjonen og gir ingen fullstendig tilstandsvurdering av virksomhetens miljøarbeid eller miljøstatus.

Definisjoner

Avvik: Manglende etterlevelse av krav fastsatt i eller i medhold av lov.

Anmerkning: Et forhold som tilsynsetatene mener er nødvendig å påpeke for å ivareta ytre miljø, men som ikke omfattes av definisjonen for avvik.

Andre forhold: Saker som framkom under inspeksjonen og som det kan være nyttig for virksomheten og saksbehandlere å kjenne til. Her kan også inngå kommentarer til tema som ble tatt opp under inspeksjonen, men der det ikke ble gitt avvik eller anmerkninger.

3. Oppfølging etter inspeksjonen

Sortland kommune plikter snarest å rette opp de avvik som er beskrevet i denne rapporten. For at Fylkesmannen skal kunne avslutte saken, må Sortland kommune innen 1. februar 2019 sende en skriftlig redegjørelse som viser hvordan avvik er rettet.

Vi ber om at dere stiler svarbrevet eller e-post (fmnopost@fylkesmannen.no) til Fylkesmannen i Nordland v/Hege Rasmussen.

4. Innsyn

Denne rapporten vil være tilgjengelig for offentligheten via postjournalen til Fylkesmannen i Nordland (jf. offentleglova).

5. Avvik

Vi fant følgende avvik under inspeksjonen:

Avvik 1

Kommunen oppfyller ikke registreringsplikten i databasen Grunnforurensning.

Avvik fra:

Forurensningsforskriften § 2-9, 4. ledd

Kommentarer:

Kommunen kjenner plikten til å registrere opplysninger om forurenset grunn eller mistanke om forurenset grunn i databasen Grunnforurensning. De har en liste over lokaliteter som skal registreres, men det har ikke vært avsatt ressurser til å få denne jobben gjort. Det er avsatt 20 % stilling til oppfølging av naturforvaltning-/miljø saker. Dette gjør at saksbehandler ikke har vært i stand til å prioritere denne oppgaven. Oppgaven er heller ikke satt til andre saksbehandlere. Dette er en oppgave som kommunen kan finansieres ved saksbehandlingsgebyret, og det vil således finnes økonomiske ressurser til å løse den.

Sortland er en kommune i vekst og det er stor utbyggingsaktivitet. Dette gjør det særlig viktig at opplysninger om mulig forurenset grunn er tilgjengelig for utbyggere og ved eiendomsoverdragelser.

6. Anmerkninger

Følgende forhold ble anmerket under inspeksjonen:

Anmerkning 1

Kommunen har ikke et godt nok system for å fange opp gravesaker hvor det er grunn til å tro at massene er eller kan være forurenset.

Kommentarer:

Tiltak som ikke krever godkjenning etter plan- og bygningsloven

Kommunen har ikke et godt nok system for å fange opp saker med mulig grunnforurensning dersom tiltaket ikke er søknadspliktig etter plan- og bygningsloven. Slike saker blir i hovedsak fanget opp etter melding fra tiltakshaver om at de har oppdaget forurensning, eller etter tips fra publikum. Når slike tips mottas reagerer kommunen ved å dra på tilsyn/befaring og følger deretter opp saken etter bestemmelsene i forurensningsforskriften § 2.

I og med at graveprosjektet allerede er i gang vil det være press på kommunen for å behandle saken raskt, og det blir dermed fare for noe hastverksarbeid. Dersom kommunen hadde kommet tidligere inn i saken ville man hatt bedre tid til å følge opp det saksbehandler mener bør gjøres i saken.

Kommunen har allerede verktøyet for å fange opp slike saker. Alle som utfører gravearbeid skal ha en gravetillatelse fra kommunen. Disse behandles av Servicetorget, og godkjennes til slutt av Teknisk drift. Her kunne det enkelt vært ført inn et punkt i saksbehandlingsprosedyren å sjekke ut om det er grunn til å tro at det kan være forurensninger i grunnen.

Områder der sannsynligheten for forurenset grunn er høy

Ved graving i all byjord er det i utgangspunktet grunn til å tro at det kan være grunnforurensning da det har vært ulike aktiviteter i slike områder og masser gjerne har vært flyttet på tidligere. Sortland kommune har definert området øst for Fv 82 og mellom Prestelva og Selneselva som forurenset og krever tiltaksplaner av tiltakshavere innenfor dette området.

Det kunne vært en bedre rutine for å fange opp saker også utenfor dette området før terrenginngrepet starter. Som for tiltak som ikke er søknadspliktig etter plan- og bygningsloven, blir slike saker ofte fanget opp etter meldinger fra tiltakshaver eller publikum, og kommunen starter saksbehandling etter forurensningsforskriftens kapittel 2 etter at gravearbeidene er i gang og forurensning avdekket. Også her blir det dermed fare for noe hastverksarbeid.

Det er positivt at Sortland kommune har definert et risikoområde, som det er gjort her. Man må likevel ikke glemme bort å vurdere risikoen for forurenset grunn også på andre lokaliteter. Her må man vurdere ut i fra den kjennskapen man har til tidligere aktivitet på området. Har det vært industrivirksomhet, verksteddrift, gartneri osv, så vil det være grunn til å tro at området kan være forurenset. Kommunen må da påse at tiltakshaver gjør de nødvendige undersøkelsene og utarbeider tiltaksplan.

7. Andre forhold

Rutiner for saksbehandling

Kommunen har rutiner for saksbehandling i saksbehandlingssystemet Web Sak. Disse er noe foreldet, og ikke oppdatert på de forholdene som skal inngå i saksbehandling etter forurensningsforskriften kapittel 2. Kommunens saksbehandlere er oppmerksom på dette, og arbeider i praksis etter rutiner som ikke er skriftlig dokumenterte. Kommunen er i en prosess med å innføre nytt saksbehandlingssystem, Web Sak Fokus, og oppdaterte saksbehandlingsrutiner vil innarbeides i dette.

Gebyr for tilsyn

For saker som behandles etter plan- og bygningsloven er det lagt inn et kontrollgebyr i kommunens gebyrforskrift som skal finansiere tilsyn ved 10 % av sakene. For saker som behandles etter forurensningsregelverket er det kun gitt hjemmel for saksbehandlingsgebyr. Dette betyr at kommunen ikke kan gebyrfinansiere tilsyn med grunnforurensningssaker som ikke er søknadspliktig etter plan- og bygningsloven.

8. Dokumentunderlag

Lovgrunnlaget for inspeksjonen var:

- Lov om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) med underliggende forskrifter
- Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften)

Fremlagt dokumentasjon som ble benyttet for å verifisere faktiske forhold:

- Organisasjonskart
- Årsrapport 2017
- Rådmannens delegasjonsreglement
- Eksempelsak – kulturfabrikken
- Eksempelsak – Markaveien
- Eksempelsak – brannstasjonen
- Overordnet planverk
- Mal for behandling av tiltak